

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2026-2027
ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Α΄ ΕΤΟΥΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 1	ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ: 13	

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

1. Ο λόγος ανάγκη της ψυχής (Β΄ Έκδοση), Κείμενα Λογοτεχνίας Α΄ Γυμνασίου, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων, 2014= Λ.Α.Ψ., Β΄.
2. Ο λόγος ανάγκη της ψυχής: βιβλίο εκπαιδευτικού (Β΄ Έκδοση), Κείμενα Λογοτεχνίας Β΄ Γυμνασίου, Λευκωσία, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων, 2013:
http://archeia.moec.gov.cy/sm/13/eniaio_vivlio_ekpaideftikou_b_gymn.pdf
3. Λεξικό λογοτεχνικών όρων, ΟΕΔΒ, Αθήνα 2004 = Λ.Λ.Ο.
4. Δημιουργική Γραφή, Οδηγίες Πλεύσεως, Υ.Α.Π., Λευκωσία 2012

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΕΣΠΕΡΙΝΟ:

Γενικός σκοπός του μαθήματος της Λογοτεχνίας στο Εσπερινό Γυμνάσιο είναι η **εξοικείωση** των μαθητών/μαθητριών με τη λογοτεχνία ως **αισθητικό** και **κοινωνικοπολιτισμικό φαινόμενο**, με στόχο την καλλιέργεια του **λογοτεχνικού γραμματισμού**, τη διεύρυνση της **μορφωτικής** τους συγκρότησης και την ανάπτυξη της **κριτικής** και **αισθητικής** τους αντίληψης.

Η **Σύνοψη Στοιχείων Λογοτεχνικού Γραμματισμού** λειτουργεί ως υποστηρικτικό εργαλείο για τη **διδασκαλία** και την **αξιολόγηση** του μαθήματος. Περιλαμβάνει τα βασικά στοιχεία λογοτεχνικού γραμματισμού που αναμένεται να κατακτήσουν οι μαθητές/μαθήτριες κατά τη φοίτησή τους στο Εσπερινό Γυμνάσιο και αποτελεί κοινό πλαίσιο αναφοράς για εκπαιδευτικούς και μαθητές/μαθήτριες. Για αναλυτικότερη ενημέρωση, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να ανατρέχουν στο θεωρητικό υλικό για τον Λογοτεχνικό Γραμματισμό που είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Η διδασκαλία της Λογοτεχνίας βασίζεται στις αρχές της **διαφοροποιημένης διδασκαλίας**, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές εκπαιδευτικές εμπειρίες, τις μαθησιακές ανάγκες, τα ενδιαφέροντα και τους επαγγελματικούς προσανατολισμούς των μαθητών/μαθητριών. Ο/Η εκπαιδευτικός οργανώνει τη διδασκαλία με ευελιξία, προσαρμόζοντας το περιεχόμενο, τις δραστηριότητες και την αξιολόγηση στις δυνατότητες, στον βαθμό ετοιμότητας και στις ανάγκες της κάθε τάξης.

Βασικές αρχές της διδασκαλίας των λογοτεχνικών κειμένων είναι η έμφαση στο **περιεχόμενο** και στα **διαχρονικά μηνύματά** τους, η σύνδεσή τους με το **ιστορικό, κοινωνικό** και **καλλιτεχνικό** τους πλαίσιο, η **επικαιροποίησή** τους, καθώς και η **διακειμενική, η διαθεματική** και η **διακαλλιτεχνική προσέγγισή** τους.

Οι Τρεις Άξονες του Προγράμματος Σπουδών:

Το Πρόγραμμα Σπουδών οργανώνεται γύρω από τρεις βασικούς άξονες:

• **Γνωστικό Περιεχόμενο:** Εστιάζει στην καλλιέργεια του λογοτεχνικού γραμματισμού, στην ανάπτυξη της γλωσσικής και αισθητικής αγωγής, στην απόκτηση βασικών γνώσεων για τη λογοτεχνία και στην κατανόηση των κειμένων σε σχέση με το ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό τους πλαίσιο. Παράλληλα, επιδιώκει την ανάπτυξη της φιλιαναγνωσίας και την ορθή αξιοποίηση της βασικής λογοτεχνικής ορολογίας.

- **Αξιακό Περιεχόμενο:** Αποσκοπεί στην καλλιέργεια ανθρωπιστικών και δημοκρατικών αξιών, στον σεβασμό της πολιτισμικής κληρονομιάς, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της διαφορετικότητας, καθώς και στην ανάπτυξη αισθητικού κριτηρίου και υπεύθυνης κοινωνικής στάσης.
- **Κομβικές Δεξιότητες του 21ου αι.:** Επιδιώκει την ανάπτυξη της αναλυτικής, συνθετικής και κριτικής σκέψης, την κατανόηση διαφορετικών οπτικών, την παραγωγή τεκμηριωμένου προφορικού και γραπτού λόγου και τη δημιουργική αξιοποίηση της λογοτεχνίας για την ερμηνεία της πραγματικότητας.

ΣΥΝΟΨΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	
Τα γένη της Λογοτεχνίας	Ποίηση, πεζογραφία, θέατρο
A. Δημοτική Ποίηση	
Εκφραστικά μέσα Αναγνώριση και λειτουργία τους στο ποίημα	Επανάληψη, παρήχηση, παρομοίωση, μεταφορά, προσωποποίηση, υπερβολή, σχήμα κύκλου, ασύνδετο σχήμα. <u>Λειτουργία:</u> (ενδεικτικά) προσφέρουν ρυθμό, ζωντανές εικόνες, έμφαση στο νόημα και συναισθηματική ένταση
Χαρακτηριστικά Δημοτικής Ποίησης	Κανόνας της ισομετρίας Δεκαπεντασύλλαβος στίχος Επαναλήψεις Σχήμα των τριών Σχήμα του αδυνάτου Τυπικά επίθετα (σταθεροί χαρακτηρισμοί προσώπων ή πραγμάτων) Λιτός και ζωντανός λόγος
B. Παραδοσιακή Ποίηση	
Χαρακτηριστικά	Μέτρο, στροφές, ομοιοκαταληξία, λυρικό ύφος, συνάφεια τίτλου και περιεχομένου του ποιήματος
Εκφραστικά μέσα Αναγνώριση και λειτουργία τους στο ποίημα	Επανάληψη, παρήχηση, εικόνες (οπτικές, ακουστικές, οσφρητικές, γευστικές, απτικές), παρομοίωση, μεταφορά, προσωποποίηση, αλληγορία, αντίθεση, ασύνδετο σχήμα, υπερβολή, κοσμητικά επίθετα <u>Λειτουργία:</u> (ενδεικτικά) προσφέρουν ρυθμό/μουσικότητα, δημιουργούν ζωντανές εικόνες, τονίζουν το νόημα και ενισχύουν τη συναισθηματική ένταση.
Το ποιητικό υποκείμενο: η «φωνή» που εκφράζεται στο ποίημα	Διάκριση <i>ποιητικού υποκειμένου</i> από τον δημιουργό του ποιήματος, δηλ. τον ποιητή
Γ. Μοντέρνα Ποίηση	
Χαρακτηριστικά	Ελεύθερος στίχος, απουσία μέτρου, απουσία ομοιοκαταληξίας, άνισες στροφές, χαλαρή στίξη, χαλάρωση της λογικής και νοηματικής αλληλουχίας, ασάφεια νοημάτων, σύμβολα, διασκελισμός, απλή και καθημερινή γλώσσα, αινιγματικός/αμφίσημος τίτλος σε σχέση με το περιεχόμενο του ποιήματος
Εκφραστικά μέσα Αναγνώριση και λειτουργία τους στο ποίημα	Επανάληψη, παρήχηση, εικόνες (οπτικές, ακουστικές, οσφρητικές, γευστικές, απτικές), παρομοίωση, μεταφορά,

	προσωποποίηση, αλληγορία, αντίθεση, ασύνδετο σχήμα, υπερβολή, κοσμητικά επίθετα. <u>Λειτουργία</u> : (ενδεικτικά) προσφέρουν ρυθμό/μουσικότητα, δημιουργούν ζωντανές εικόνες, τονίζουν το νόημα και ενισχύουν τη συναισθηματική ένταση.
Το ποιητικό υποκείμενο: η «φωνή» που εκφράζεται στο ποίημα	Διάκριση <u>ποιητικού υποκειμένου</u> από τον δημιουργό του ποιήματος, δηλ. τον ποιητή
Ποιητική λέξη – Σύμβολο Σημασία και συμβολιστική λειτουργία της ποιητικής λέξης Συγκινησιακός χαρακτήρας της ποίησης	Η μεταφορική σημασία των λέξεων στα ποιήματα και η λειτουργία τους ως συμβόλων Λειτουργία του ποιητικού συμβόλου ως εμπλουτισμένου γλωσσικού σημείου με μεταφορικές σημασίες Συναισθηματική και νοηματική αλληλουχία λέξεων
Δ. Πεζογραφία	
Βασικές μορφές έντεχνης πεζογραφίας	Διήγημα, μυθιστόρημα, νουβέλα, χρονικό, μαρτυρίες, ημερολόγιο, βιογραφία, (αυτό)βιογραφία, αυτοβιογραφική αφήγηση, παραμύθι, ευθυμογράφημα
Ο αφηγητής: η «φωνή» που αφηγείται	Διάκριση αφηγητή από τον συγγραφέα (Ο αφηγητής ως πλασματικό πρόσωπο/δημιούργημα του συγγραφέα) Τύπος αφηγητή (συμμετοχή στην ιστορία): <u>Ομοδιηγητικός</u> : συμμετέχει στην ιστορία που αφηγείται είτε ως πρωταγωνιστής (<u>αυτοδιηγητικός</u>) είτε ως αυτόπτης μάρτυρας/ δευτερεύων χαρακτήρας. <u>Ετεροδιηγητικός</u> : δεν συμμετέχει καθόλου στην ιστορία (αόρατος παρατηρητής). Πρόσωπο αφήγησης: Πρωτοπρόσωπη αφήγηση (σε α' πρόσωπο) Τριτοπρόσωπη αφήγηση (σε γ' πρόσωπο)
Αφηγηματική δομή Τα δομικά στοιχεία της αφήγησης	Αφηγητής, πρόσωπα (χαρακτήρες, ήρωες) χώρος, χρόνος, ιστορία, επεισόδια, πλοκή (η οργάνωση και η εξέλιξη των γεγονότων)
Αφηγηματικοί τρόποι	Αφήγηση, διάλογος, περιγραφή, μονόλογος, σχόλιο <u>Λειτουργία</u> : συμβάλλουν στην εξέλιξη της δράσης, στην παρουσίαση των προσώπων, στη σκιαγράφηση των χαρακτήρων και στη δημιουργία ατμόσφαιρας.
Αφηγηματικές τεχνικές	Τρόποι απόδοσης του λόγου των προσώπων: ευθύς λόγος, πλάγιος λόγος Τεχνικές σχετικές με τον χρόνο: <u>αναδρομή</u> (επιστροφή της αφήγησης σε γεγονότα που προηγήθηκαν της κύριας δράσης), <u>πρόληψη/προοικονομία</u> (προαναγγελία γεγονότων που θα συμβούν αργότερα), <u>επιτάχυνση</u> (παράλειψη μέρους της ιστορίας ή περιληπτική του απόδοση), <u>επιβράδυνση</u> (καθυστέρηση της εξέλιξης της αφήγησης μέσω εκτενούς περιγραφής ή σχολιασμού), <u>επανάληψη</u>
Εκφραστικά μέσα Αναγνώριση και λειτουργία τους στο κείμενο	Επανάληψη, παρήχηση, εικόνες (οπτικές, ακουστικές, οσφρητικές, γευστικές, απτικές), παρομοίωση, μεταφορά,

	προσωποποίηση, αλληγορία, αντίθεση, ασύνδετο σχήμα, υπερβολή, κοσμητικά επίθετα. <u>Λειτουργία</u> : (ενδεικτικά) προσφέρουν ρυθμό/μουσικότητα, δημιουργούν ζωντανές εικόνες, τονίζουν το νόημα και ενισχύουν τη συναισθηματική ένταση.
Παραμύθια Βασικοί τύποι και χαρακτηριστικά του παραδοσιακού παραμυθιού Σχέση παραδοσιακών και σύγχρονων παραμυθιών	Μοτίβα και εκφραστικοί τρόποι, ομοιότητες και διαφορές ως προς το περιεχόμενο και τη μορφή ανάμεσα στα παραδοσιακά και στα σύγχρονα «ανατρεπτικά» παραμύθια επώνυμων συγγραφέων
Χιούμορ Τρόποι έκφρασης του χιούμορ στη λογοτεχνία και η λειτουργία τους	<u>Τρόποι έκφρασης του χιούμορ</u> : λογοπαίγνια, διφορούμενα μηνύματα, παρηχήσεις, επαναλήψεις, υπερβολή, ειρωνεία, σάτιρα, απρόσμενες ή ανατρεπτικές καταστάσεις, κωμικοί διάλογοι, άλλα γλωσσικά παιχνίδια <u>Λειτουργία</u> : δημιουργούν το κωμικό αποτέλεσμα, προκαλούν γέλιο ή χαμόγελο, σατιρίζουν πρόσωπα, συμπεριφορές ή κοινωνικές καταστάσεις, ανατρέπουν ή υπονομεύουν τη συμβατική αντίληψη των πραγμάτων, καλλιεργούν τον προβληματισμό μέσα από το χιούμορ.

ΕΝΟΤΗΤΕΣ		Περίοδοι Διδασκαλίας
	Α. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΙ ΔΕΣΜΟΙ Παλαιότερες μορφές κοινωνικής και οικογενειακής ζωής	
	Κείμενο 1: Αντώνης Σουρούνης, «Το μονοπάτι στη θάλασσα» (απόσπασμα), Λ. Α. Ψ. Β΄, σελ. 157.	3
Δείκτες Επιτυχίας-Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα - Εξεταστέα Οι μαθητές/μαθήτριες να είναι σε θέση:	Δείκτες Επάρκειας-Διδακτέα	
1. Να αναγνωρίζουν βασικές μορφές της έντεχνης πεζογραφίας (διήγημα, νουβέλα, μυθιστόρημα), καθώς και άλλα είδη αφηγήσεων.	1. Διάκριση του κειμένου ως αποσπάσματος μυθιστορήματος με αυτοβιογραφικά στοιχεία	
2. Να επισημαίνουν τους τρόπους, με τους οποίους εκφράζεται το χιούμορ στη	2. Εντοπισμός και ερμηνεία των τρόπων με τους οποίους εκφράζεται το χιούμορ στο κείμενο (υπερβολή, επαναλήψεις,	

λογοτεχνία και να αντιλαμβάνονται με ποιον τρόπο το στοιχείο του «κωμικού» υπονομεύει ή/και ανατρέπει τη συμβατική όψη των πραγμάτων. 3. Να κατανοούν τα βασικά στοιχεία του αφηγηματικού λόγου. 4. Να αναγνωρίζουν το αντικείμενο του αφηγείσθαι – το πρόσωπο και το πράγμα – που καθορίζει και τον τύπο της αφήγησης. 5. Να κατανοούν και να ερμηνεύουν τις ανθρώπινες σχέσεις και τους ανθρώπινους χαρακτήρες σε διαφορετικές εποχές και κοινωνικά περιβάλλοντα.	λογοπαίγνια, ειρωνεία) και της λειτουργίας του στην ανάδειξη της μεταπολεμικής πραγματικότητας. 3. α. Αναγνώριση του αφηγητή και του ρόλου του στην αφήγηση ως ενήλικα που ανακαλεί βιώματα της παιδικής του ηλικίας. β. Διάκριση της ιστορίας και της οργάνωσης της αφήγησης μέσα από την ανασύνθεση των αναμνήσεων του αφηγητή για τη μεταπολεμική γειτονιά, την οικογένεια και τους φίλους του γ. Εντοπισμός των επιμέρους επεισοδίων και των περιγραφικών ενοτήτων που συγκροτούν τον αφηγηματικό κόσμο (η ζωή στη γειτονιά, η οικογένεια, οι φίλοι, η θέση του αφηγητή στην ομάδα). δ. Αναγνώριση και ερμηνεία των βασικών μοτίβων του κειμένου (παιδική ηλικία, φτώχεια, γειτονιά, οικογένεια, φιλία, συλλογικότητα, νοσταλγία, χιούμορ) και της συμβολής τους στη διαμόρφωση του νοήματος 4. Διάκριση της πρωτοπρόσωπης (ομοδιηγητικής) αφήγησης και αναγνώριση του αντικειμένου της αφήγησης (γεγονότα, αναμνήσεις, σκέψεις και συναισθήματα του αφηγητή) 5. Διερεύνηση και ερμηνεία των οικογενειακών και φιλικών σχέσεων, των μορφών αλληλεγγύης, αλλά και των συγκρούσεων που αναπτύσσονται στο κοινωνικό περιβάλλον της μεταπολεμικής γειτονιάς, καθώς και των χαρακτηριστικών των προσώπων που αναδεικνύονται μέσα από αυτές.	
---	--	--

	Β. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΙΣ ΖΩΗΣ Ανθρώπινοι χαρακτήρες	
	Κείμενο 2: Άντον Τσέχοφ, «Ο χοντρός και ο λιγνός», Λ.Α.Ψ. Β΄, σελ. 197.	4
Δείκτες Επιτυχίας-Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα - Εξεταστέα Οι μαθητές/μαθήτριες να είναι σε θέση:	Δείκτες Επάρκειας-Διδακτέα	
1. Να αναγνωρίζουν βασικές μορφές της έντεχνης πεζογραφίας (διήγημα, νουβέλα, μυθιστόρημα), καθώς και άλλα είδη αφηγήσεων. 2. Να κατανοούν τα βασικά στοιχεία του αφηγηματικού λόγου. 3. Να επισημαίνουν τους τρόπους, με τους οποίους εκφράζεται το χιούμορ στη λογοτεχνία και να αντιλαμβάνονται πώς το στοιχείο του «κωμικού» υπονομεύει ή/και ανατρέπει τη συμβατική όψη των πραγμάτων. 4. Να αναγνωρίζουν το αντικείμενο του αφηγείσθαι – το πρόσωπο	1. Διάκριση του κειμένου ως διηγήματος και αναγνώριση των βασικών χαρακτηριστικών του είδους. 2. α. Αναγνώριση του τριτοπρόσωπου (ετεροδιηγητικού) αφηγητή και του ρόλου του στην παρουσίαση των γεγονότων και των ηρώων β. Διάκριση της ιστορίας και της πλοκής μέσα από τη συνάντηση των δύο παιδικών φίλων και τη σταδιακή μεταβολή της στάσης του λιγνού μετά την αποκάλυψη της κοινωνικής θέσης του χοντρού. γ. Εντοπισμός των βασικών επεισοδίων της αφήγησης (η συνάντηση, η ανάμνηση των σχολικών χρόνων, η αποκάλυψη της κοινωνικής θέσης του χοντρού, η αλλαγή της στάσης του λιγνού, ο αποχαιρετισμός) δ. Αναγνώριση και ερμηνεία των βασικών μοτίβων του κειμένου (φιλία, κοινωνική ιεραρχία, κοινωνική ανισότητα, δουλοπρέπεια, κοινωνική υποκρισία) και της συμβολής τους στη διαμόρφωση του νοήματος. 3. Εντοπισμός και ερμηνεία των τρόπων με τους οποίους εκφράζεται το χιούμορ στο κείμενο (κωμικές περιγραφές, υπερβολή, ειρωνεία, αντιθέσεις, επαναλήψεις) και της λειτουργίας τους στην ανάδειξη της σάτιρας, της δουλοπρέπειας, της κοινωνικής ιεραρχίας και της ανθρώπινης ματαιοδοξίας. 4. α. Διάκριση της τριτοπρόσωπης (ετεροδιηγητικής) αφήγησης και αναγνώριση του αντικειμένου του αφηγείσθαι	

και το πράγμα – που καθορίζει και τον τύπο της αφήγησης.	(αφήγηση γεγονότων, καθώς και σκέψεων και συναισθημάτων των ηρώων).	
5. Να εντοπίζουν στα κείμενα κώδικες αμφισημίας, όπως η παρωδία, η σάτιρα, η ειρωνεία, και να διακρίνουν με ποιον τρόπο ανατρέπουν το έκδηλο νόημα του κειμένου.	5. α. Αναγνώριση και ερμηνεία της ειρωνείας ως βασικού εκφραστικού μέσου του κειμένου και της αντίθεσης ανάμεσα στο «είναι» και στο «φαίνεσθαι» β. Διερεύνηση του σατιρικού χαρακτήρα του διηγήματος μέσα από την κριτική της δουλοπρέπειας, της κοινωνικής ιεραρχίας και της υποκρισίας.	
6. Να αναπτύσσουν το αισθητικό και γλωσσικό τους κριτήριο, καθώς και συνδυαστική κριτική σκέψη.	6. α. Σύγκριση του κειμένου με άλλες μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης (εικαστικές τέχνες, μουσική, θέατρο, κινηματογράφος) ως προς την απόδοση του κωμικού και της κοινωνικής σάτιρας. β. Σύγκριση των εκφραστικών μέσων με τα οποία η λογοτεχνία και άλλες μορφές τέχνης αποδίδουν το κωμικό και τη σάτιρα.	
7. Να κατανοούν και να ερμηνεύουν τις ανθρώπινες σχέσεις και τους ανθρώπινους χαρακτήρες σε διαφορετικές εποχές και κοινωνικά περιβάλλοντα.	7. α. Διερεύνηση και ερμηνεία της δυναμικής των ανθρώπινων σχέσεων, όπως διαμορφώνεται από την κοινωνική θέση και την εξουσία. β. Αναγνώριση και ερμηνεία των χαρακτηριστικών των δύο ηρώων, όπως αναδεικνύονται μέσα από τις πράξεις, τα λόγια και τη μεταβολή της συμπεριφοράς τους. γ. Συσχέτιση των κοινωνικών συμπεριφορών που παρουσιάζονται στο κείμενο (δουλοπρέπεια, κοινωνικές διακρίσεις, υποκρισία, τυπολατρία) με αντίστοιχα φαινόμενα της σύγχρονης κοινωνικής ζωής.	
	<u>Εισηγήσεις – Δραστηριότητες:</u> ▪ Προτείνεται η συνανάγνωση με το πεζόμορφο ποίημα του Κ.Γ. Καρυωτάκη, «Κάθαρσις», Λ.Α.Ψ. Β΄, σελ. 200.	

	ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΙ ΔΕΣΜΟΙ Σύγχρονες συνθήκες ζωής και κοινωνικά προβλήματα	
	Κείμενο 3: Δήμητρα Χ. Χριστοδούλου, «Για ένα παιδί που κοιμάται», Λ.Α.Ψ. Β΄, σελ. 176.	3
Δείκτες Επιτυχίας-Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα - Εξεταστέα Οι μαθητές/μαθήτριες να είναι σε θέση:	Δείκτες Επάρκειας-Διδακτέα	
1. Να αναγνωρίζουν στα ποιητικά κείμενα τη «φωνή που μιλάει».	1. Διάκριση του ποιητικού υποκειμένου και προσέγγιση της στάσης του απέναντι στο παιδί-μετανάστη και στις δύσκολες συνθήκες της ζωής του	
2. Να κατανοούν τη σημασία της ποιητικής λέξης και του ποιητικού λεξιλογίου και να αντιλαμβάνονται τον συγκινησιακό χαρακτήρα της ποίησης.	2. α. Κατανόηση της μεταφορικής σημασίας των λέξεων και των ποιητικών εικόνων που αποδίδουν τη μοναξιά, τη νοσταλγία, τη φτώχεια και την παιδική εργασία. β. Διερεύνηση της συμβολικής λειτουργίας εικόνων, όπως η νύχτα, το εργοστάσιο, οι μηχανές, τα φανάρια, τα κέρματα και ο ατμός, στη διαμόρφωση του νοήματος του ποιήματος. γ. Προσέγγιση του συγκινησιακού χαρακτήρα της ποιητικής γλώσσας μέσα από την αντίθεση ανάμεσα στις αναμνήσεις της πατρίδας και στη σκληρή πραγματικότητα της ξενιτιάς.	
3. Να αναγνωρίζουν τα εκφραστικά μέσα της ποιητικής γλώσσας και να αντιλαμβάνονται τη λειτουργία τους.	3. Επισήμανση των εκφραστικών μέσων (προσωποποίηση, παρομοιώσεις, μεταφορές, αντιθέσεις, ποιητικές εικόνες) και αποτίμηση της συμβολής τους στην ανάδειξη της ευαλωτότητας του παιδιού και της κοινωνικής αδικίας.	
4. Να κατανοούν και να ερμηνεύουν τις ανθρώπινες σχέσεις και τους ανθρώπινους χαρακτήρες σε διαφορετικές εποχές και κοινωνικά περιβάλλοντα.	4. α. Διερεύνηση της σχέσης του παιδιού με την οικογένεια και την πατρίδα του, όπως αναδεικνύεται μέσα από τις αναμνήσεις και τις επιθυμίες του. β. Ανάδειξη των σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων που προβάλλονται στο ποίημα (παιδική εργασία, μετανάστευση, φτώχεια, κοινωνικός αποκλεισμός, περιθωριοποίηση) γ. Συσχέτιση των προβλημάτων αυτών με την ανάγκη για αλληλεγγύη, σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού.	

5. Να αναπτύσσουν συνείδηση ενεργού δημοκρατικού πολίτη.	5. Προσέγγιση των αξιών της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της κοινωνικής δικαιοσύνης, της ισότητας και της προστασίας των δικαιωμάτων του παιδιού, όπως αναδεικνύονται μέσα από την ποιητική εμπειρία. <u>Εισηγήσεις – Δραστηριότητες:</u> ➤ Προτείνεται η παρακολούθηση της ταινίας «Hugo» σε σκηνοθεσία Martin Scorsese (2011)	
	ΠΥΡΗΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ	10
	ΣΥΝΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ	1
	ΕΠΑΝΑΛΗΨΕΙΣ / ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	2

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	
ΓΡΑΠΤΗ	ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ/ΣΥΝΤΡΕΧΟΥΣΑ/ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ
Ένα (1) Διαγώνισμα διάρκειας σαράντα (40') λεπτών για κάθε τετράμηνο	- Προφορική επίδοση - Κατ' οίκον εργασία - Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης (διαθεματικές εργασίες, εργασίες τύπου Project, κ.ά.) - Συμμετοχή σε διαγωνισμούς